

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра фінансів, обліку і оподаткування (№ 604)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

В.А. Фурсова
(ініціали та прізвище)

« 31 » серпня 2022 р.

**СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Навчальна практика
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(код та найменування спеціальності)

Освітня програма: «Фінанси, банківська справа та страхування»
(найменування спеціалізації)

Рівень вищої освіти: початковий (короткий цикл)

Силабус введено в дію з **01.09.2022 року**

Харків – 2022 р.

Розробник: Фурсова В.А., доцент каф. , к.е.н., доцент
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри **фінансів,
обліку і оподаткування**

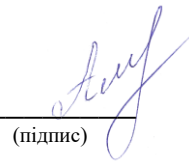
(назва кафедри)

Протокол № 1 від « 30 » серпня 2022 р.

Завідувач кафедри д.е.н., професор Т.В. Калінеску
(науковий ступінь і вчене звання) (підпис) (ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Здобувач початкового (короткий цикл) рівня освіти
ОП «Фінанси, банківська справа та страхування»

(підпис)

Алмазова П.Ю.
(ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Фурсова Вікторія Анатоліївна, к.е.н., доцент. З 2008 з року викладає в університеті наступні дисципліни:

- банківська система;
- облік у банках;
- банківський менеджмент;
- аналіз діяльності банку;
- ризикологія;
- управління фінансовими ризиками аерокосмічної галузі;
- фінансовий облік;
- аналіз господарської діяльності.

Напрями наукових досліджень: рейтингове оцінювання фінансової стійкості банківських установ, банківські кризи, управління фінансовими ризиками.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 2 семестр.

Обсяг дисципліни: 4 кредити ЄКТС / 120 годин.

Форми здобуття освіти– денна, дистанційна.

Дисципліна обов'язкова.

Види навчальної діяльності – самостійна робота здобувача.

Види контролю – підсумковий (семестровий) контроль (залік).

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові попередні дисципліни (пререквізити) – математика для економістів, фінанси, політична економія, банківська система, бухгалтерський облік, страхування, податкова система.

Кореквізити – статистика, мікроекономіка, самоменеджмент, маркетинг.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: ознайомленні студентів із специфікою діяльності різних суб'єктів господарювання, змістом і характером роботи їх фахівців, закріпленні теоретичних знань, одержаних під час навчання в університеті і набуття певних практичних навиків роботи.

Завдання: забезпечити безперервність та послідовність її проведення при одержанні потрібного і достатнього обсягу практичних знань і умінь відповідно до освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого бакалавра.

Компетентності, які набуваються:

1) Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати поставлені спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері фінансів, банківської справи та страхування або в процесі навчання, шляхом отримання фахових знань, що стане підґрунтям для отримання першого (бакалаврського) освітнього рівня за профільною спеціальністю.

2) Загальні компетентності: Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **компетентностей**:

ЗК1 – Здатність навчатися та самонавчатися;

ЗК4 – Здатність до письмових та усних комунікацій державною та іноземною мовами.

ЗК5 – Здатність генерувати нові ідеї (креативність)

ЗК7 – Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК8 – Здатність працювати самостійно і в команді, налагоджувати комунікаційні зв'язки.

ЗК9 – Здатність до оцінки та аналізу соціально-економічних процесів і явищ, використання економічних знань у професійній діяльності.

ЗК10 – Здатність діяти з соціальною відповідальністю і громадянською свідомістю.

3) Спеціальні фахові компетентності:

ФК1 – Розуміння та здатність до критичного осмислення концептуальних основ економічної теорії, які стосуються фінансів, банківської справи та страхування й узагальнюють засади й закономірності функціонування та розвитку фінансових систем.

ФК2 – Здатність опановувати та усвідомлювати інформацію щодо сучасного стану і тенденцій розвитку фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, банківська система та страхування).

ФК3 – Вміння використовувати теоретичний та методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук.

ФК4 – Здатність використовувати базові знання і практичні навички у фінансовій, банківській, страховій сфері.

ФК5 – Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення, володіти інформаційними технологіями у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ФК6 – Здатність складати та аналізувати фінансову звітність суб'єктів господарювання, іншу документацію, проводити грошові розрахунки, користуватися банківськими, страховими та іншими фінансовими послугами, зокрема у аерокосмічній галузі.

ФК7 – Здатність аналізувати зовнішню та внутрішню інформацію для формування фінансових планів суб'єктів господарювання, аналізувати цінову, кредитну, страхову, бюджетну, зовнішньоекономічну політику.

ФК 10 – Здатність до застосування різних форм і методів бухгалтерського обліку.

ФК 11 – Уміння використовувати методичні підходи до оцінювання стану підприємств, зокрема у аерокосмічній галузі, банківських установ та страхових організацій.

ФК 12 – Здатність підтримувати належний рівень фахових знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання:

ПРН1 – Вміння застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань в професійній діяльності.

ПРН2 – Вміння застосовувати знання іноземної та державної мови для формування ділових паперів і спілкування в межах побутової, суспільно-політичної та фахової тематики.

ПРН3 – Вміння знаходити і обробляти інформацію з різних джерел, використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження інформації.

ПРН4 – Вміння абстрактно мислити, аналізувати та синтезувати інформацію.

ПРН5 – Вміння працювати самостійно, демонструвати здатність до гнучкого мислення, нести відповідальність за результати роботи і особистий професійний розвиток.

ПРН6 – Вміння працювати в команді, налагоджувати комунікаційні зв'язки, мотивувати та управляти роботою інших для досягнення спільної мети.

ПРН7 – Вміння діяти з соціальною відповідальністю і громадянською свідомістю, демонструвати повагу до етичних принципів, індивідуального та культурного різноманіття, проявляти турботу про здоров'я і безпеку життєдіяльності співробітників, прагнення до збереження навколишнього середовища.

ПРН9 – Вміння аналізувати та оцінювати макроекономічні показники, фінансову, грошово-кредитну політику держави, пропонувати напрями їхнього удосконалення.

ПРН10 – Вміння проводити систематизувати, класифікувати, узагальнювати, порівнювати та застосовувати сучасні методичні та практичні інструменти у дослідженні фінансово-економічних процесів та явищ.

ПРН11 – Вміння застосовувати практичні навички реалізації функцій фінансової, банківської, страхової систем в умовах сучасної економіки.

ПРН12 – Вміння вести облік господарських операцій, обчислювати показники фінансово-господарської діяльності, аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність, зокрема у аерокосмічній галузі.

4. Зміст навчальної дисципліни

Послідовність розділів/етапів проведення ознайомчої практики:

1. Організаційний етап:

- Проведення загальних організаційних зборів практикантів.
- Видача індивідуального завдання практикантам.
- Проведення інструктажу з техніки безпеки та охорони праці.

Загальний обсяг роботи здобувачів: 8 годин.

Види робіт, що належать до самостійної роботи здобувачів: аналіз та систематизація отриманої інформації.

2. Ознайомчо-прикладний етап:

– Пошук та використання сучасних джерел економічної, соціальної, фінансової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

– Систематизація, класифікація узагальнення, порівняння сучасних фінансово-економічних процесів та явищ.

– Оцінювання макроекономічних показників фінансової, грошово-кредитно політики держави.

– Оволодіння сучасними методами та моделями дослідження соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку фінансів, банківської справи та страхування.

- Аналіз фінансової, управлінської, податкової та статистичної звітності.

– Застосування сучасних методичних та практичних інструментів в фінансово-економічних процесах та явищах, зокрема у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Загальний обсяг роботи здобувачів: 42 години.

Види робіт, що належать до самостійної роботи здобувачів: аналіз та систематизація отриманої у ході дослідницько-практичної роботи інформації.

3. Виконання індивідуального завдання:

– Збір, аналіз первинних, вторинних, аналітичних даних, документів і спорідненої інформації про діяльність підприємства-суб'єкта господарювання (установи, організації, закладу).

Загальний обсяг роботи здобувачів: 50 годин.

Види робіт, що належать до самостійної роботи здобувачів: підготовка індивідуального завдання на основі проведеного аналітичного дослідження.

4. Оформлення результатів навчальної практики:

- Обговорення результатів практики.
- Оформлення звіту з проходження практики.
- Захист практики.

Загальний обсяг роботи здобувачів: 20 годин.

Види робіт, що належать до самостійної роботи здобувачів: оформлення звіту з проходження практики на основі дослідницько-практичної роботи та виконаного індивідуального завдання.

6. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні.

7. Методи контролю

Підсумковий (семестровий) контроль (залік).

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Під час складання підсумкового контролю студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми практики.

Форма звітності студента за практику – це подання звіту (щоденника) практики, що містить графік проходження практики, письмовий звіт, підписаний відгук про проходження практики безпосередньо керівником практики.

Звіт має містити відомості про виконання студентом усіх розділів/етапів програми практики, висновки та пропозиції, список використаних джерел тощо.

Залік з практики приймає керівник практики від ВНЗ.

Процес оцінювання знань студентів включає:

- перевірку керівниками практики звіту з практики;
- захист звіту студентом.

Під час захисту оцінюються:

- повнота виконання програми практики;
- рівень відповідей студента на запитання.

Результат заліку за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку студента за підписом керівника практики.

Студент, який не виконав програму практики без поважних причин, відраховується з навчального закладу.

Оцінка «зараховано» (90-100 балів)

Студент виявляє глибокі і міцні знання відповідно до вимог навчальної програми. Вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію. Вміє застосовувати теоретичні положення під час вирішення практичних завдань. Використовує набуті знання і вміння для прийняття рішень у стандартних і нестандартних ситуаціях. Студенту властивий високий рівень компетентності. Переконливо аргументує відповіді, відстоює власну позицію щодо питань, які розглядаються.

Оцінка «зараховано» (75-89 балів)

Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу. Вміє застосовувати набуті знання та вміння для вирішення практичних завдань, але допускає окремі неточності. Студент характеризується достатнім рівнем компетентності. У відповіді прослідковується порушення принципу систематичності і логічності викладу навчального матеріалу.

Оцінка «зараховано» (60 - 74 балів)

Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Бачить навчальну дисципліну як нагромадження випадкових і не пов'язаних між собою тем. Деякі практичні навички роботи не сформовані. У своїх міркуваннях не здатен аналізувати окрему тему дисципліни у контексті інших тем і виражати взаємозв'язок між ними.

Оцінка «не зараховано» (0 -59 балів)

Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну його частину. Він спроможний висвітлити лише окремі питання, не вмюючи їх аргументувати чи пояснити. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни відсутня. Необхідні практичні навички не сформовані. Відзначається низьким рівнем компетентності. Його участь у навчальному

процесі є пасивною, відповіді в більшості є невірними або дуже поверховими і обмежуються механічним засвоєнням програми навчальної дисципліни.

9. Політика навчального курсу

Самостійна робота включає в себе дослідження окремих питань для подальшого використання матеріалу для складання звіту з практики.

Під час підсумкового контролю викладач оголошує загальну кількість накопичених студентом балів. Присутність всіх студентів на заліку – обов'язкова.

Студенти, які за результатами підсумкового контролю отримали незадовільні оцінки можуть повторно скласти їх згідно графіку ліквідації академічної заборгованості.

Відповідно до положення «Про порядок перезарахування навчальних дисциплін і визначення академічної різниці в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»» заохочується отримання студентами неформальної освіти, результати якої відповідно до цього положення Університет може визнати.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач вищої освіти діє відповідно Положенню Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» «Про академічну доброчесність».

Учасники освітнього процесу у своїй академічній діяльності мають дотримуватись загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, а також:

- самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей), за винятком випадків, коли такі завдання передбачають групову роботу;

- посилатися на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації;

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу можуть бути притягнені до академічної відповідальності.

10. Методичне забезпечення

Електронний ресурс, на якому розміщено навчально-методичний комплекс дисципліни:

<http://library.khai.edu/catalog>

11. Рекомендована література

Базова

1. Закон України “Про банки і банківську діяльність” від 07.12.2000 - № 2121-III // Відомості Верховної Ради України. — 2001. — № 5, 6. — Ст. 30 (зі змін. і допов.).
2. Закон України “Про Національний банк України” від 20.05.99 № 679-XIV // Відомості Верховної Ради України. — 1999. — № 29. — Ст. 238 (зі змін. і допов.).
3. Закон України “Про іпотеку” від 05.06.03.
4. Закон України “Про фінансовий лізинг” від 11.12.2003 № 1381.
5. Положення про здійснення банками фінансового моніторингу: Затв. постановою Правління НБУ від 14.05.03 № 189.
6. Положення про організацію бухгалтерського обліку, бухгалтерського контролю під час здійснення операційної діяльності в банках України: Затв. постановою Правління НБУ від 04.07.2018 № 75.
7. Правила організації статистичної звітності, що подається до Національного банку України: Затв. постановою Правління НБУ від 19.03.03 № 124.
8. Правила бухгалтерського обліку доходів і витрат банків України: Затв. постановою Правління НБУ від 27.02.2018 № 17.
9. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні: Затв. постановою Правління НБУ від 28.08.01 № 368.
10. Інструкція про касові операції в банках України: Затв. постановою Правління НБК від 25.09.2018 № 103.
11. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - №30. – Ст.141.
12. Податковий Кодекс України: Закон України від 02 грудня 2010 р. - № 2755- VI (зі змінами та доповненнями).
13. Бюджетний кодекс України: Закон України від 8 липня 2010 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2010. - № 50-51. - Ст. 572.
14. Цивільний кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2009. – № 5. – Ст. 40.
15. Закон України «Про фонд гарантування вкладів фізичних осіб» від 20.09.01 №2740-III.
16. Закон України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008 № 514-VI.
17. Закон України «Про господарські товариства» від 19.09.1991 № 1576-XII.
18. Закон України «Про страхування» від 07.03.96 р. № 85/96-ВР // Верховна Рада України. – К. : Парламент. вид-во, 1996. – № 18. – Ст. 78.
19. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 12 липня 2001 року № 2664-III.
20. Загальні вимоги до фінансової звітності: Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73.

12. Інформаційні ресурси

1. Сайт бібліотеки НАУ ім. М. Є. Жуковського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://library.khai.edu/>
2. Сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua
3. Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
4. Комітет Верховної Ради України з питань бюджету [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://budget.rada.gov.ua>
5. Президент України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua>
6. Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>
7. Рада національної безпеки і оборони України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rainbow.gov.ua/>
8. Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua>
9. Міністерство праці та соціальної політики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mlsp.gov.ua>
10. Державна Фіскальна Служба України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua>
11. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>
12. Антимонопольний комітет України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.amc.gov.ua>
13. Державна казначейська служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua>
14. Пенсійний фонд України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pfu.gov.ua/>
15. Рахункова палата України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ac-rada.gov.ua/>
16. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua/>